

Afdeling	: Griffie	Raadsvoorstel: DJ-2149306
Naam opstellers voorstel	: mr. M. Wolfs-Corten en mr. A. Schmidt m.wolfs@weert.nl, 0495-575206 a.schmidt@weert.nl, 0495-575606	Zaaknummer: 2149305
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Weert 2024.

Voorstel

1. Het "Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Weert 2024" vast te stellen.
2. Te bepalen dat het mandaatbesluit in werking treedt op de dag na de bekendmaking van het besluit.

Inleiding

Tot de wijziging van de Gemeentewet per 1 april 2023 bleef het orgaan dat geheimhouding op stukken had gelegd bevoegd dit document aan anderen te verstrekken. Dit is gewijzigd door het nieuwe artikel 88 lid 6 van de Gemeentewet: *Indien het college, de burgemeester of een commissie overeenkomstig het tweede, derde of vierde lid informatie verstrekt aan de raad, kan de raad die informatie verstrekken aan anderen.* Dit betreft het verstrekken van informatie aan de raad ten aanzien waarvan het college, de burgemeester of een commissie een verplichting tot geheimhouding heeft gelegd. De raad is vervolgens als enige orgaan nog bevoegd deze informatie aan derden te verstrekken.

Artikel 88 lid 6 van de Gemeentewet bepaalt verder:

De raad kan regels stellen over het verstrekken van informatie ten aanzien waarvan een verplichting tot geheimhouding is opgelegd door het college, de burgemeester of een commissie en die tevens aan de raad is verstrekt.

Het verkeer van geheime informatie tussen de verschillende gemeentelijke organen (raad, college, burgemeester en commissies) verandert door de wijziging van de Gemeentewet niet. De bevoegdheid om geheime documenten aan anderen te verstrekken wel.

Relatie tot de strategische visie

Niet van toepassing.

Doel(en)

Doel is te bewerkstelligen dat het college en de burgemeester bevoegd blijven informatie waarop geheimhouding rust en welke informatie met de raad is gedeeld aan derden beschikbaar te stellen zonder dat daarvoor telkens een raadsvoorstel aan de raad moet worden voorgelegd.

Effect

Beoogd effect is een efficiënte en effectieve dagelijkse bestuurs- en uitvoeringspraktijk voor het college en de burgemeester voor zover het betreft het aan anderen beschikbaar stellen van informatie waarop geheimhouding rust, zonder hierbij de positie van de raad te beperken.

Argumenten

Een verplichting tot geheimhouding moet in acht worden genomen door allen die van de informatie kennis dragen (artikel 89 lid 2 Gemeentewet nieuw). Het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd blijft bevoegd deze aan andere *organen* te verstrekken (artikel 88 Gemeentewet nieuw). Als het college, de burgemeester of een commissie geheime informatie aan de raad verstrekt is echter alleen de raad nog bevoegd deze aan *anderen* te verstrekken (artikel 88 lid 6 Gemeentewet nieuw).

Het verstrekken van geheime informatie aan de raad laat onverlet dat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd deze geheime informatie *hieraan voorafgaand* nog aan anderen kan verstrekken. Zodra de geheime informatie echter is gedeeld met de raad is alleen de raad nog bevoegd om de informatie met anderen te delen dan waarmee de informatie reeds was gedeeld.

Uiteraard dient de geheimhouding bij het verstrekken aan derden gewaarborgd te blijven. De volgende waarborgen bestaan reeds:

- Als geheime informatie aan anderen dan de organen van de gemeente wordt verstrekt, rust op deze anderen een geheimhoudingsplicht op grond van artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht en artikel 272 Wetboek van Strafrecht.
- Daarnaast wordt er in bepaalde gevallen contractueel geregeld dat externen vertrouwelijk met geheime informatie dienen om te gaan.
- Voor bepaalde beroepsgroepen, zoals advocaten en accountants, gelden ook al specifieke regels en gedragscodes.

Er zijn situaties denkbaar waarin het wenselijk of noodzakelijk is dat het college of de burgemeester in het kader van het dagelijks bestuur van de gemeente geheime informatie ook nadat deze aan de raad is verstrekt toch nog met anderen kunnen delen. Bij deze 'anderen' gaat het om alle anderen dan de organen van het gemeentebestuur. Denk daarbij aan rechterlijke instanties, externe adviseurs, de accountant, advocaten of opdrachtnemers, maar ook aan andere gemeenten, besturen van Gemeenschappelijke Regelingen of de provincie.

Het college of de burgemeester kan geheime informatie echter pas aan andere personen verstrekken als de raad besluit dat het college of de burgemeester deze informatie aan anderen *mag* verstrekken. Het college en de burgemeester kunnen dus niet meer zelf beslissen dat geheime informatie aan een ander wordt verstrekt. Dat geldt niet alleen voor geheime documenten die op enig moment deel uitmaken van het besluitvormingsproces in de raad, maar tevens voor besluiten die de raadsrouting nooit zullen ingaan omdat het bijvoorbeeld een collegebevoegdheid betreft, maar welke stukken wel (eventueel op verzoek van een of enkele raadsleden) aan de raad beschikbaar worden gesteld.

Het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd blijft wel bevoegd de geheime informatie verder te bespreken en behandelen met de partijen met wie de informatie reeds gedeeld was *voordat* de informatie aan de raad wordt verstrekt.

Voor de wijziging van de Gemeentewet was het desbetreffende bestuursorgaan autonoom bevoegd geheime informatie met anderen te delen. Dit gebeurde uiteraard alleen als dat nodig was in het kader van het dagelijks bestuur en met de nodige waarborgen (hierboven omschreven) omgeven. Niet in te zien is waarom dit nu anders zou moeten zijn. Het is ook niet goed werkbaar als er telkens een raadsvoorstel aan de raad moet worden voorgelegd om toestemming te verkrijgen om geheime stukken aan derden te verstrekken. Het college en de burgemeester zullen hier ook niet lichtvaardig mee omgaan en er goede redenen voor hebben. Bovendien wordt de raad blijkens onderhavig besluit geïnformeerd over besluiten van het college of de burgemeester om geheime informatie aan derden beschikbaar te stellen. De raad kan het bestuursorgaan dan om nadere inlichtingen verzoeken of, als blijkt dat de bevoegdheid door het bestuursorgaan op een onwenselijke manier wordt toegepast, het mandaat aanscherpen.

Om aan mogelijke praktische nadelen voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk tegemoet te komen maakt de wet het mogelijk dat de raad ten aanzien van de geheime stukken die met hem zijn gedeeld zogenaamde "nadere regels" stelt over het uitbreiden van de kring van geheimhouders. Vastgelegd wordt dan in welke gevallen het bestuursorgaan geheime informatie ook nog met anderen kan delen nadat deze aan de raad is verstrekt en onder welke voorwaarden dat mag gebeuren.

De wetgever laat de nadere regels met betrekking tot het aan anderen verstrekken van geheime informatie nadat deze aan de raad is verstrekt vormvrij. In onderhavig voorstel stelt het college de raad voor om dergelijke nadere regels in de vorm van mandaat op grond van de Algemene wet bestuursrecht vast te stellen. De bevoegdheid tot het verstrekken aan derden van informatie waarop het college of de burgemeester geheimhouding heeft gelegd en welke informatie tevens aan de raad is verstrekt wordt door de raad gemandateerd aan het college respectievelijk de burgemeester.

Een bestuursorgaan kan op grond van afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht een ander de bevoegdheid verlenen om in naam van het bestuursorgaan besluiten te nemen. Een bestuursorgaan kan mandaat verlenen, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet. De mogelijkheid tot overdracht van raadsbevoegdheden aan het college is opgenomen in artikel 156 lid 1 van de Gemeentewet. De gemandateerde bevoegdheid wordt vervolgens namens en onder verantwoordelijkheid van het oorspronkelijke bestuursorgaan uitgeoefend.

Het mandaat laat onverlet dat de raad als enige orgaan bevoegd blijft de geheimhouding op te heffen. Het college kan een voorstel daartoe aan de raad doen. Dan stelt de reguliere ambtelijke organisatie het raadsvoorstel op. De raad, een fractie of een raadslid kunnen ook zelf het initiatief nemen om de geheimhouding op te heffen. In dat geval maakt de griffie het initiatiefraadsvoorstel.

De raad blijft ook zelf bevoegd te besluiten tot het verstrekken aan derden van informatie waarop door het college of de burgemeester een verplichting tot geheimhouding is gelegd en welke informatie tevens aan de raad is verstrekt. De raad kan het mandaat te allen tijde intrekken.

De beslissing om de geheimhouding op te heffen in het kader van de afhandeling van een Woo-verzoek heeft de raad middels een delegatiebesluit aan het college gedelegeerd.

Het mandaat ziet op het verstrekken van informatie waarop middels een expliciet besluit geheimhouding is gelegd. Door het college of de burgemeester onder *embargo* aan de raad verstrekte informatie die geacht wordt tijdelijk vertrouwelijk te worden behandeld wordt niet beschouwd als geheime informatie en valt buiten dit mandaat.

De raad krijgt nu te zien welke geheime informatie aan derden wordt verstrekt; voorheen onttrok zich dat aan het zicht van de raad.

Omdat een commissie vrijwel niet zelf geheimhouding oplegt wordt het niet noodzakelijk geacht dat de raad besluit dat ook commissies autonoom bevoegd blijven geheime informatie aan anderen te verstrekken.

Voorafgaand aan de verstrekking ondertekent de ontvanger een geheimhoudingsverklaring. Pas daarna ontvangt deze de geheime informatie. Het mandaat wordt uitgeoefend met inachtneming van de geldende regelgeving, zoals de Wet open overheid en de (U)AVG, indien nodig geanonimiseerd.

AFKADERING

Het is ondoenlijk om een uitputtende opsomming te geven van "anderen" aan wie geheime informatie mag worden verstrekt. Het is eveneens onmogelijk om uitputtend alle praktijksituaties te beschrijven waarin het verstrekken van geheime informatie door het college of de burgemeester aan derden noodzakelijk is.

Daarom wordt geadviseerd een negatief stelsel te hanteren: het college en de burgemeester zijn bevoegd, tenzij een specifiek belang zich daartegen verzet. Voorbeelden van een specifiek belang dat het onwenselijk maakt dat college of burgemeester bevoegd zijn, zijn situaties waarin het belang van de gemeente mogelijk geschaad wordt, of het belang van een derde die bij de geheime informatie is betrokken (niet zijnde de ontvanger). Ook wanneer de geheimhouding materieel zou worden opgeheven is er sprake van een specifiek belang dat zich tegen verstrekking van de informatie verzet. Dit doet zich bijvoorbeeld voor als de groep ontvangers groot is (bijvoorbeeld alle wijk- en dorpsraden, of bedrijven in het kader van een openbare aanbestedingsprocedure).

Wanneer een derde een verzoek indient om informatie te verkrijgen ten aanzien waarvan het college of de burgemeester een verplichting tot geheimhouding hebben opgelegd en welke informatie aan de raad is verstrekt, is de procedure van de Wet open overheid van toepassing.

Kanttekeningen en risico's

Het verstrekken van informatie waarop geheimhouding rust aan derden brengt risico's met zich mee. Indien de ontvanger de geheimhouding niet in acht neemt kan het belang van de gemeente of dat van betrokken derde-belanghebbenden worden geschaad.

De bestaande regelgeving biedt zoals hierboven beschreven waarborgen om de risico's te verkleinen. Het laten ondertekenen van een geheimhoudingsverklaring door de ontvanger van de informatie beoogt de risico's nog verder te minimaliseren. Bij niet nakoming van de geheimhoudingsverklaring is de ontvanger boetes en eventueel schadevergoeding verschuldigd aan de gemeente.

Het mandaatbesluit biedt meer waarborgen dan in de situatie voor de wijziging van de Gemeentewet van toepassing waren.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Het besluit tot vaststelling van het mandaatbesluit wordt ingevolge de Wet elektronische publicaties bekend gemaakt in een officieel elektronisch publicatieblad (via de applicatie Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) op officielebekendmakingen.nl). Het besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan.

Het mandaatbesluit wordt daarnaast opgenomen in het raadsinformatiesysteem op de gemeentelijke website, in het themadossier "raadwijzer".

De ambtelijke organisatie wordt geïnformeerd via het CMT en OCTO.

Planning

Niet van toepassing.

Evaluatie

Indien de toepassing van het mandaatbesluit daartoe aanleiding geeft kan het besluit worden heroverwogen.

Bijlage(n)

- Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Weert 2024.
- Formats geheimhoudingsverklaringen voor ontvanger bij verstrekking door college, burgemeester of raad.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2149306

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 januari 2024,

Besluit:

1. Het "Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Weert 2024" vast te stellen.
2. Te bepalen dat het mandaatbesluit in werking treedt op de dag na de bekendmaking van het besluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 februari 2024.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken